

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (3566) 2019 SEPTEMBER – RUGSĖJO 17 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Rugsėjo spalvos

Pirmosios rugsėjo dienos, saulėtos ir šiltos, džiugino ir teikė viltį, kad neilga vasara dar leis pasidžiaugti savo šiluma ir giedra. Džiugino ir pačią pirmąją dieną gera naujiena iš Vatikano, greitai apskriejusi viso pasaulio lietuvius. Labai gerai visiems pažįstamas kunigas, buvęs Kauno arkivyskupijos arkivyskupas Sigitas Tamkevičius popiežiaus Pranciškaus paskirtas kardinolu. Ir tikintieji, ir nelabai vieningai sutiko – tai šio vardo verta asmenybė, sunkiausiais persekiojimo laikais mokėjusi ginti savo pasirinktą idealą, išsaugoti orumą ir su visais dalintis savo dvasios šviesa.

Giedros rugsėjo dienos truko neilgai, dangų apniaukė audros *Dorian* atnešti debesys ir tikrai rudeniška vėsa. Tarp dar vešlios vasaros žalumos jau pasirodė pirmosios rudens spalvos. Iš pradžių paraudo dar tik vieno medžio viršūnė ar viena šaka. Bet jau žinai, kad netrukus žemę nuklos spalvingas rudenis lapų kilimas. Nuotaikas aptemdė ir FIBA žaidynių Kinijoje rezultatai. Su viltimi išlydėjome Lietuvos rinktinę į Kiniją, pasidžiaugę, kad mūsų gerieji krepšininkai, priklausantys NBA klubams, atrado galimybę žaisti už Lietuvą. Bet olimpinis lūkesčius išskleidė negailestinga tikrovė, po dviejų gražių pergalių (galime pasididžiuoti - viena iš jų prieš Kanados rinktinę!) mūsų komanda dėl apmaudžios teisėjų klaidos prarado teisę toliau kovoti. Kitas praradimas – atsistatydino komandos treneris, regis, puikiai suradęs kalbą su žaidėjais, bet nesusitaikęs su aiškia neteisybe. Sakyčiau, šis praradimas Lietuvos krepšiniui didesnis – geri sporto pedagogai sunkiai atrandami, bet tikėkimės, kad jauna specialistą dar matysime krepšinio salėse. Pralaimėjimo pamokos skaudžios, bet jos verčia labiau susitelkti, net jeigu nelengva užmiršti nesąžiningumo faktus. O sportinė sėkmė lygiai taip pat permaininga, kaip ir gamta.

Ateinantis rudenį keičia ne tik spalvas gamtoje. Jau pirmosiomis rugsėjo dienomis matome, kaip atjaunėja mūsų miestų ar gyvenviečių gatvės. Po vasaros stovyklų, atostogų, kelionių namo grįžta jaunimas ir vaikai, prasideda mokyklinis ar studijų gyvenimas. Lietuvoje rugsėjo 1-ąją švenčiama Mokslo ir žinių diena, užsienio lietuvių telkiniuose netrukus prasidės liuanistinių mokyklų mokslo metų pradžia. Lietuvoje Mokslo ir žinių dienos džiaugsmą lydi nerimo šešėlis dėl mažėjančių klasių, tuštėjančių mokyklų, dėl sumaišties visoje švietimo sistemoje. Išeivijos liuanistinėse mokyklose kiti rūpesčiai: nelengva pasiekti liuanistinis pamokas dėl nuotolio, dėl tėvų užimtumo ar mažėjančio vaikų noro skubėti į pamokas dar ir šeštadieniais. Todėl tikrai verti pagarbos tie, kurie skiria savo laiką ir energiją, žinias mūsų bendruomenės vaikams, kad jie susipažintų su senelių ir tėvų kultūra, tradicijomis ir kalba, išaugtų asmenybėmis, žinančiomis savo kilmės istoriją.

SK

Sveikiname
visų Kanados
liuanistinių
mokyklų ir
kursų vadovus,
mokytojus ir
moksleivius,
netrukus
pradėsiančius
naujuosius
mokslo metus!

Toronto liuanistinės Maironio mokyklos 2018-2019 mokslo metų metraščio viršelis. Piešinio autorė – Gabija Harris (VII kl.)

Už pasaulį – be klastos ir smurto

Šiomet visas pasaulis paminėjo II Pasaulinio karo pradžios 80-ąsias metines. Rytų Europos valstybės ir visas demokratinis pasaulis prisimena ir kitą įvykį – 1939 metų rugpjūčio 23-osios Molotov-Ribbentrop sutartį, nulėmusią laisvų Rytų Europos valstybių likimus. Demokratinė valstybių bendrijoje ši diena minima kaip komunizmo ir fašizmo aukų prisiminimo diena

Konferenciją pradeda M.Kolga

Konferencijos rengėjai: (d.) LR ambasados Kanadoje ministeris-patarėjas J.Rakitskis, centre (iš k.) politikai C.Freeland, B.Ray ir pranešėjas G.Kasparovas Ntrs. Mykola Swornyk

Rugsėjo 12 dieną Estijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos ambasados Toronto universitete surengė šiai datai paminėti konferenciją, prisidedant Kanados estų, liuanistinių, latvių, albanų, čekų, ukrainiečių, lenkų bendruomenėms. Konferencijoje pagrindiniu pranešėju buvo pa-

kviestas Garry Kasparov, žinomas pasaulio šachmatininkas, vėliau tapęs ne mažiau žinomu politiku, Rusijos demokratinė jėgų vadovu, žmogaus teisių gynėju. Renginyje vyko Toronto universiteto Isabel Bader auditorijoje, kuri nesutalpino visų norinčių dalyvauti. Pranešėjas

Kalba G.Kasparovas

Garry Kasparov, kalbėjusieji Kanados užsienio reikalų ministrė Christia Freeland, Chris Alexander, Marcus Kolga ir kiti pabrėžė, kad gėdingas Molotov-Ribbentrop paktas ir jo padariniai – praeitis, kurios užmiršti negalima. Šio sandorio padarinius lig šiol jaučia visa Europa, ir čia, Kanadoje, esantys daugiau kaip 4 mln. Rytų Europos kilmės kanadiečių. Pranešime ir kalbose nuskambėjo išpėjimai apie dabartinius Rusijos bandymus paveikti demokratinio pasaulio vienybę, suskaldyti tarpatlantinį bendradarbiavimą, nukreipiant dėmesį nuo Rusijos vidinių problemų: žmogaus teisių pažeidimų, stalininių siekių atgaivinimo.

TŽ inf.

ŠIAME NUMERYJE

- Nauji Vatikano paskyrimai – 2 psl.
- Lietuvos ir Pensilvanijos ryšiai stiprėja – 3 psl.
 - "Tikslas – Amerika" – 4, 5 psl.
- Dalinamės savo istorija – 7 psl.
 - Pasitinkant 150-ąsias
- Juozo Tumo-Vaižganto gimimo metines – 8 psl.
 - Draugaujame su knyga – 9 psl.

Nauji Vatikano paskyrimai

Vatikano valstybės sekretoriato, vykstant vidinei pertvarkai, liepos 26 d. du Valstybės sekretoriato pareigūnai buvo paaukštinti tarnyboje, o kiti perkelti iš centrinės būstinės Romoje į naujas pareigas popiežiaus nunciatūrose, kurios yra popiežiaus ambasados

Naujuoju administracijos vadovu paskirtas Lietuvos monsinjoras Rolandas Makrickas. Monsinjoras R. Makrickas nuo 2013 iki 2017 m. dirbo Vašingtono apaštalinėje nunciatūroje, po to dvejus metus dirbo tokiose pačiose institucijose Afrikos šalyse – Gabone ir Konge. Valstybės sekretoriato administracijos vadovo pareigos taip pat labai svarbios. Ši įstaiga laikoma Šventojo sosto ekonominės ir administracinės politikos centru, ji taip pat tvarko „Denarius Sancti Petri“ rinkliavas ir Vatikano įstaigų fondus. Iki šiol administracijai visada vadovavo italai. Įsteigus Ekonomikos sekretariatą ir jo vadovu paskyrus kardinolą George'ą Pellą, Vatikano ekonominiai reikalai pirmą kartą atsідūrė ne italo rankose. O dabar dar ir administracijai vadovaus ne italis, o lietuvis.

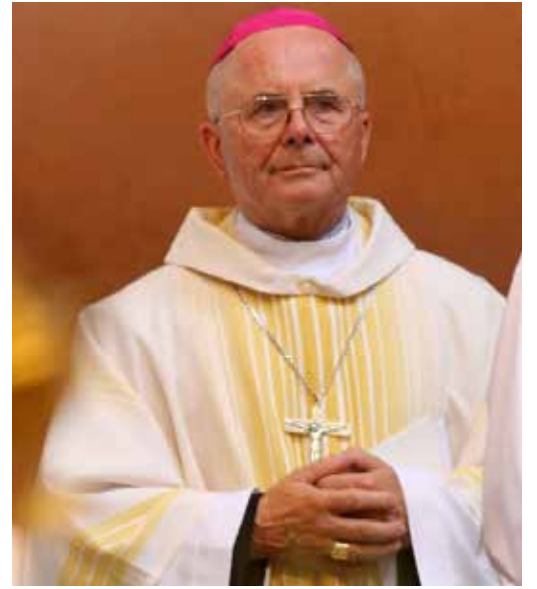

Mons. R. Makrickas – naujasis Vatikano sekretoriato administracijos vadovas

Kun. Sigitas Tamkevičius paskirtas kardinolu

Rugsėjo 1d. popiežius Pranciškus paskyrė 13 naujų kardinolų. Trys iš trylikos skiriamų kardinolų tarnauja Romos kurijos institucijose; septyni vadovauja vietinėms Bažnyčioms penkiuose pasaulio žemynuose; trys jau yra užbaigę aktyvią ganytojų tarnystę ir kardinolystė jiems suteikiama už nuopelnus Bažnyčiai. Tarp jų yra ir Lietuvai gerai pažįstamas kun. Sigitas Tamkevičius, SJ.

S. Tamkevičius gimė 1938 m. lapkričio 7 d. Lazdijų rajone, Gudonių kaime, ūkininkų šeimoje. 1955 m. baigė Seirijų vidurinę mokyklą ir įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. Dėl tarnybos sovietinėje armijoje buvo priverstas nutraukti studijas. Teologijos studijas baigė 1962 m. Tų pačių metų balandžio 18 d. buvo išventintas kunigu. 1968 m. įstojo į Jėzaus draugiją. 1969 m. sovietinei valdžiai uždraudus eiti kunigo pareigas, metus dirbo gamykloje ir melioracijoje. Vikaraudamas Simne, 1972 m. kovo 19 d. pradėjo leisti *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką*, kurią redagavo 11 metų. 1975-1983 m. buvo paskirtas klebonu Kybartuose. Drauge su kitais keturiais kunigais 1978 m. lapkričio 13 d. įsteigė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą. Kiek vėliau, 1983 metais, suimtas

Kardinolas Sigitas Tamkevičius

dėl antitarybinės propagandos ir nuteistas dešimčiai metų laisvės atėmimo. Kalėjo lageriuose, o 1988 m. buvo išstremtas į Sibirą, tačiau po pusmečio, prasidėjus „perestroikai“, paleistas į laisvę. 1989 m. Lietuvos Vyskupų konferencijos paskirtas Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos dvasios tėvu, 1990 m. – šios seminarijos rektoriumi. 1991 m. išventintas vyskupu ir paskirtas Kauno arkivyskupijos augziliaru, o 1996 m. – Kauno arkivyskupu metropolitu. Kauno arkivyskupo metropolito pareigas ėjo iki 2015 m. birželio. 1999-2002 m. ir 2005-2014 m. buvo Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininku, 2002-2005 m. LVK vicepirmininku. 2005-2015 m. LVK Visuomenės informavimo priemonių komisijos pirmininkas. 2011-2014 m. LVK Socialinių reikalų tarybos pirmininkas.

Naujai išrinkti kardinolai pareigas pradės eiti spalio 5 dieną. Lietuvoje šiuo metu yra du kardinolai – emeritai A.J. Bačkis ir S. Tamkevičius. Dar anksčiau kardinolais yra buvę paskirti Jurgis Radvila (1556-1600) ir Vincentas Sladkevičius (1920-2000).

Vatikano žinios

Bažnyčios dokumentai atveriami visiems

Laikinais einanti vyriausiojo archyvaro pareigas dr. Daiva Lukšaitė Vilniaus arkivyskupui Gintarui Grušui perdavė laikmeną su skaitmeninėmis metrikų kopijomis. Netrukus šios istorinės vertybės bus prieinamos ne tik mokslininkams, bet ir kiekvienam besidominčiam istorija.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, arkivyskupas Gintaras Grušas dėkojo Bažnyčios metrikų knygų skaitmeninimo projekto vadovams ir visai skaitmenintojų komandai, atlikusiai svarbaus darbo pirmąją užduotį.

Projekto „Elektroninės paslaugos EAIS „Skaitmeninė skaityklą“ sukūrimas“ koordinatoriaus dr. Ramojaus Kraujelio teigimu, seniausios Vilniaus arkivyskupijos bažnyčiose rastos knygos – iš XVII š. (Švenčionių bažnyčios gimimo įrašų knyga nuo 1640 m., Adučiškio bažnyčios gimimo įrašų knyga nuo 1655 m.), storiausia knyga – net 1500 puslapių, netikėti radiniai: raštai su vyskupų ir popiežiaus parašais, fotografijos, pasas, pinigai.

Dar vienas projekto atradimas – Vilniaus universi-

teto Komunikacijos fakulteto dekanas prof. Rimvydo Laužiko Lietuvos valstybės istorijos archyvui perduoti BARIS projekto metu suskaitmenintų dokumentų vaizdai. Paaiškėjo, kad tik laimingo atsitiktinumo dėka pavyko išsaugoti 2016 metais sudegusios ir šiuo metu atstatomos Ceikinių bažnyčios archyvą, kuriame ir 23 metrikų knygos. Jos bus suskaitmenintos ir kartu su skaitmeninėmis kopijomis grąžintos bažnyčiai.

Lietuvos vyskupų konferencijos gen. sekretorius kun. Kęstutis Smilgevičius džiaugėsi prieš daugiau nei trejus metus prasidėjusiu projektu: „Šis projektas – tai sklendaus ir abi puses, tiek valstybę, tiek Bažnyčią, kultūriškai praturtinančio bendradarbiavimo pavyzdys. Per ilgus šimtmečius, per visas negandas ir okupacijas Bažnyčia išsaugojo mūsų protėvių atminimo dokumentus. Šie dokumentai Vyriausiojo archyvaro tarnybos dėka netrukus įsilie į mūsų šalies skaitmeninės atminties kraujotaką ir bus prieinami kiekvienam gebančiam perskaityti senuosius įrašus.“

Pirmajame projekto etape iš viso suskaitmeninta per 700 Bažnyčios metrikų knygų, 110,000 vaizdų, 1,2 TB informacijos iš 37 Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių.

Sutvarkius skaitmeninius vaizdus ir suderinus naudojimo sąlygas, rugsėjo pabaigoje Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių metrikų knygų rinkinys bus prieinamas skaitytojams Lietuvos valstybės istorijos archyvo

skaitmeninių dokumentų skaityklėje“, – sakė projekto „Elektroninės paslaugos EAIS „Skaitmeninė skaityklą“ sukūrimas“ koordinatorius.

Šiuo metu dalis skaitmenintojų komandos jau darbuojasi Panevėžyje – pradėtos skaitmeninti Panevėžio vyskupijos bažnyčių metrikų knygos.

Baigus numatytus darbus visos skaitmeninės kolekcijos ir naujos archyvų elektroninės paslaugos tyrinėtojams bus prieinamos internetu.

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos ir Lietuvos vyskupų konferencijos susitarimas skaitmenizuoti paprijose esančias metrikų knygas pasirašytas 2016-ųjų gegužės 30 dieną. Jame numatyta suskaitmeninti visas senesnes nei 100 metų bažnyčių metrikų knygas, paprijiečių sąrašus bei užsakų knygas pagal vyskupijose surinktos informacijos pagrindu sudarytus sąrašus.

Bažnyčios dokumentai skaitmeninami, pasitelkiant Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšas. Šie darbai prasidėjo 2018 m. pabaigoje, pasirašius sutartį dėl ES struktūrinių fondų lėšomis įgyvendinamo projekto „Elektroninės paslaugos EAIS „Skaitmeninė skaityklą“ sukūrimas“ finansavimo ir šį pavasarį įsigijus modernią skaitmeninimo įrangą bei subūrus skaitmenintojų komandą.

LVK informacija

 TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga,
ON L5C 1T3 Canada • Tel. 905 275-4672
El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Teviskas ziburiai
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

SKAITMENINIS TŽ el. paštu (PDF formate) – \$85

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **techninė redaktorė** – Akvilė Minkevičienė, **administratorius** – Tomas Trussow.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Lietuvos ir Pensilvanijos ryšiai stiprėja

Vilniuje lankėsi Pensilvanijos valstijos (JAV) gubernatorius Tom Wolf

Rugsėjo 10 dieną Užsienio reikalų ministerijoje svečias su ministerijos atstovais aptarė Lietuvos ir Pensilvanijos ekonominį bendradarbiavimą, saugumo ir gynybos klausimus, pažymėjo aktyvų lietuvių bendruomenės indėlį į šių ryšių stiprinimą. Susitikime taip pat dalyvavo Pensilvanijos nacionalinės gvardijos vadas, generolas majoras Anthony Carrell, Lietuvos ambasadorius Vašingtone Rolandas Kriščiūnas, garbės generalinė konsulė Pensilvanijoje Kristina Butvydas Bard, JAV ambasados Vilniuje atstovai.

Lietuvą ir Pensilvanijos valstiją sieja akademiniai įstaigų ryšiai gyvybės mokslų, biotechnologijų, inžinerijos, informacinių technologijų ir kitose srityse. Lietuvos atstovai pakvietė Pensilvanijos energetikos kompanijas aktyviai dalyvauti spalio 7 dieną Vilniuje rengiamame antrajame Partnerystės Transatlantiniam energetikos bendradarbiavimui (P-TEC) ministerių susitikime ir kituose mūsų šalyje organizuojamuose verslo renginiuose.

Gubernatorius T. Wolf taip pat susitiko su Lietuvos prezidentu G.Nausėda, kitų Lietuvos institucijų ir verslo atstovais, aplankė Lietuvoje ir Lenkijoje esančius Pensilvanijos nacionalinės gvardijos karius, dalyvavo pratybose „Inžinierių griausmas 2019“ Pabradėje, pagerbė Holokausto aukas Paneriuose, lankėsi Valdovų rūmuose bei Okupacijos ir laisvės kovų muziejuje.

Pensilvanijoje gyvena apie 80,000 lietuvių. Tai antra didžiausia lietuvių bendruomenė JAV. Pensilvanijoje lietuviai yra seniausia imigrantų bendruomenė, čia pradėjusi kurtis dar 1865 metais, kai valstijoje buvo atrasta anglies. Lietuva

Susitikimo metu Pensilvanijos gubernatorius T.Wolf (k.) ir Lietuvos prezidentas G.Nausėda

su Pensilvanija yra užmezgusi ekonominius ir karinius ryšius. Lietuvos kariuomenė bendradarbiauja su Pensilvanijos nacionaline gvardija. Pensilvanijos nacionalinė gvardija prisideda prie Lietuvos karininkų rengimo, pėstininkų kovos mašinų personalo apmokymo, karinės infrastruktūros modernizavimo. **Inf.**

Dalykiškas pokalbis Lietuvos užsienio ministerijoje

PLB ruošiasi ateičiai – kuriamas fondas

Šių metų liepos 1-4 dienomis Nidoje vykusio Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) suvažiavimo metu PLB valdyba nusprendė įkurti PLB Ateities Fondą po Lietuvių fondo stogu. Šio fondo palūkanos bus naudojamos išėvijos lietuvių ateičiai. Fondo tikslas panaudoti palūkanas užtikrinti Lietuvių Chartijoje bei Konstitucijoje numatytų tikslų ir uždavinių vykdymui siekiant išsaugoti lietuvių. Vienas iš svarbiausių istorinių tikslų yra išlaikyti lietuvių kalbos mokymą pagal vieną švietimo sistemą išėvijoje.

Fondui įsteigti reikia

10,000 JAV dolerių aukų, tad PLB ieško geraširdiškų pradinių mecenatų, kurie sutiktų paaukoti lietuviškajai veiklai mažiausiai po 1,000 JAV dolerių. Šie mecenatai bus vadinamieji „auksiniais mecenatais“, jų vardai ir pavardės bus publikuojami PLB almanachuose. Jūsų kapitalas liks lietuviškai veiklai, bus naudojamos tik palūkanos.

Jau du žymūs išėvijos lietuviai yra prisidėję prie šios akcijos. Esame jiems labai dėkingi.

Jeigu iki šių metų lapkričio galo atsirastų dar mecenatų, turima suma jau sudarytų

5,000 JAV dolerių. Dar vienas asmuo yra pasiruošęs pridėti likusius 5,000 JAV dolerių. Tuo atveju Fondas bus įkurtas.

Kviečiame prisidėti prie šio vajeaus iki lapkričio pabaigos ir tapti „auksiniais mecenatais“.

Kuriamam fondui aukų siuntimo adresus galite rasti tinklalapyje www.tevzib.com

Žinios iš Lietuvos

PAMINKLAS VYDŪNUI

Paminklas Vydūnui Klaipėdoje

Praėjusiais metais buvo minimos Vydūno 150-osios gimimo metinės, 2018-ieji buvo paskelbti Vydūno metais. Tačiau paminklas Mažosios Lietuvos kultūros veikėjui – filosofui, rašytojui, žurnalų leidėjui, dramaturgui, režisieriui, kompozitoriui, dirigentui, religijotyrininkui ir mokytojui Vydūnui pastatytas tik šiemet. Rugsėjo 1 d. aikštėje tarp Bokštų ir Puodžių gatvių atidengtas pa-

minklas Vydūnui. Įamžinti Vydūną išskirtinėje erdvėje prireikė 7 metų ruošos, šiam tikslui susivienijo įvairios asmenybės. Konkursą meniniam objektui ir architektūriniam skvero sutvarkymo projektui sukurti laimėjo menininkų grupė: architektas Petras Džervus, skulptoriai iš Ukrainos Olesis Sidorukas ir Borisas Krylovas, kuriems Klaipėdoje atstovavo skulptorius Arūnas Sakalauskas.

ĮTEIKTA VAIŽGANTO PREMIJA

17-oji Vaižganto premija skirta muziejininkui, poetui, Vaižganto gyvenimo ir kūrybos puoselėtojui, knygų ir straipsnių apie Vaižgantą autoriui Alfiui Pakėnui, kurį pasiūlė XXVII knygos mėgėjų draugija ir Lietuvos universitetų moterų asociacija. Rugsėjo 14 d. Vaižganto gimtajame Malaišių kaime (Anykščių r., Svėdasų sen.) laureatui įteiktas diplomai ir premija. Alfas Pakėnas – knygos mėgėjų draugijos narys, daugiau kaip 10 metų

vadovauja *Lietuvai pagražinti* draugijos Kauno skyriui. Literatas, muziejininkas, žurnalistas, Maironio lietuvių literatūros muziejaus Vaižganto memorialinio buto-muziejaus vadovas. Jo rūpesčiu surinkta istorinė, archyvinė medžiaga, prisiminimai, menantys kanaaninką, rašytoją Juozą Tumą-Vaižgantą. 2017 m. surengtas Moksleivių dviračių žygis į renginį „Neužmirštamas Vaižgantas“ Ustronėje.

STEIGIAMA NAUJA PARTIJA

Vilniuje, Mokytojų Namuose, paskelbta apie naujo politinio judėjimo kūrimą, kurio iniciatorių gretose – ir ilgametis konservatorius, pasitraukęs iš Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) gretų, Rimantas Jonas Dagys. Naujos politinės partijos steigėjų teigimu, partija užpildys krikdemiską, konservatorišką vertybėmis paremtą politinę nišą. Kvietimą burtis į bendrą naują

politinį judėjimą pasirašė apie 40 žmonių, tarp jų ir rinkimuose į Europos parlamentą dalyvavęs profesorius Vytautas Radžvilas bei kiti. Partijos steigėjų kvietime buvo pabrėžta dėmesys šeimos vertybių puoselėjimui, krikščioniškų vertybių ir istorinės atminties išsaugojimui, prigimtinių žmogaus teisių ir laisvių gynimui, tarnystei visuomenės bendriesiems gėriams.

NESUTARIMAI DĖL MEČETĖS VILNIUJE

Lietuvos totorių bendruomenė išplatino pranešimą, kritikuojantį sprendimą mečetę statyti Liepkalnyje, Vilniuje, ir paskelbė atsirišanti nuo šio plano. Lietuvos senbuvų totorių nuomone, mečetės statyboms pasirinktas netinkamas sklypas, o šių statybų iniciatorius neturi Lietuvos musulmonų bei totorių bendruomenės palaikymo. Totoriai teigia, kad neseniai įsteigtos musulmonų bendruomenės vadovas atstovauja ne Lietuvos, o užsienio musulmonams,

neseniai atvykusiems į šalį. Lietuvos musulmonų sunitų dvasinio centro – Muftiato valdybos pirmininkas muftijus R. Jakubauskas pabrėžė, kad mečetė Vilniuje yra labai reikalinga, bet sprendimą ją statyti Liepkalnyje vadina skubotu ir visais atžvilgiais nepriimtiniu. Tinklapyje *15min.lt* skelbta, kad finansinės paramos – 7-8 mln. eurų – mečetės statybai naujieji musulmonai tikisi sulaukti iš Turkijos, galbūt, Saudo Arabijos ar Kataro.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

“Tikslas – Amerika”

Lietuvių paveldo išeivijoje ieškotojai Augustinas ir Aistė Žemaičiai rugėjo 20-23 d.d. lankysis Kanadoje. Prieš šią kelionę į Kanados lietuvių laikraščio *Tėviškės žiburiai* klausimus el. paštu atsako AUGUSTINAS ŽEMAITIS, kelionių tinklaraštininkas, lietuviško paveldo užsienyje tyrinėtojas

Lietuviško paveldo ieškotojai Augustinas ir Aistė Žemaičiai

TŽ: – Kas paskatino Jus imtis šios misijos – tyrinėti lietuvių paveldą įvairiose pasaulio valstybėse ir skelbti apie jį internete?

A.Žemaitis: – Keliaudamas po pasaulį pastebėjau, kad už Lietuvos ribų yra gausu įspūdingo lietuviško paveldo (LDK pilių, Amerikos lietuvių bažnyčių ir kapinių, svarbių Lietuvos istorijai vietų ir t.t.). Deja, apie jį buvo žinoma labai mažai, informacijos internete beveik nebuvo, knygos – tik apie kai kurias vietas, pasenusias.

Kitų tautų tarpe populiarėja domėjimasis savo kultūra, “tautinis turizmas”: ir tą pačią Lietuvą lanko daug lenkų, žydų, vokiečių ieškodami čia lenkiškų, žydiškų, vokiškų vietų. Kodėl ne lietuviai?

Taip pradėjau kurti “Gabalėliai Lietuvos”, internetinę lietuviško paveldo už Lietuvos ribų enciklopediją. Iš pradžių rinkau informaciją iš knygų, interneto užkaborių, bet ilgainiui aplankiau daug vietų ir pats, susitikau su jas prižiūrinčiais žmonėmis, išgirdau istorijas, nufotografavau.

TŽ: – Kur bus kaupiama Jūsų surinkta informacija, ar ji bus viešinama, kam ji reikalinga?

A.Žemaitis: – Internetinėje lietuviško paveldo enciklopedijoje “Gabalėliai Lietuvos” (<http://www.gabalėliaiilietuvos.lt>) bus smarkiai papildyti straipsniai apie kiekvieną Kanados (šiais metais Ontario ir Kvebeko provincijų) miestą, kuriame yra lietuviško paveldo, aprašyti visi objektai, pridėtos jų nuotraukos.

Žemėlapyje “Tikslas – Amerika” (<http://www.tikslasamerika.lt>) bus pažymėtos visų vietų tikslios koordinatės, aprašai. Abu projektai – dvikalbiai (lietuvių ir anglų k.). Jie skirti, pavyzdžiui, turistams iš Lietuvos ar kitų JAV ir Kanados miestų, norintiems kelionių po JAV ar Kanadą metu aplankyti lietuviškas vietas (pabandykite! Kai kurios jų labai įdomios, naujai atskleidžia Lietuvos ir Kanados ar JAV istoriją, kultūrą).

Taip pat skirti lietuviškai nebemokantiems JAV ar Kanados lietuvių vaikams, vaikaičiams, provaikaičiams,

proanūkiams, norintiems atrasti savo kilmės kultūrą kad ir savame mieste (genealogija dabar itin populiari, daug mūsų skaitytojų – tokie “ieškotojai”).

Taip pat kitiems – amerikiečiams ir kanadiečiams, besidomintiems mažumų paveldu ar nežinantiems, kokia pastato, stovinčio kitoje gatvės pusėje, istorija. Siekiame atkreipti platesnį dėmesį į lietuvių paveldą, tokiu būdu skatinant jį saugoti: kitų mažumų paveldas žinomas daug labiau.

Taip pat mokslininkams, tyrėjams, tyrinėjantiems lietuvių išeiviją ar JAV/Kanados mažumas, imigrantus. Pavyzdžiui, bendraujame su VDU, VGTU mokslininkais, tyrinėjančiais išeivijos architektūrą. Mes padarome tūkstančius nuotraukų, aprašome jų dabartinę padėtį. Be “Tikslas – Amerika” viso to pamatyti būtų neįmanoma, jeigu pats nenuvyksi. Dabar medžiaga yra, belieka tyrinėti. Savo ruožtu, suprantame, kad kai kuris lietuvių paveldas, deja, sunyks – užfiksuojame, kaip jis atrodo dabar, jo istoriją, kuri, keičiantis kartoms, gali būti pamiršta. Tai bus aktualiau ateityje.

TŽ: – Kelionės po pasaulio lietuvių telkinius reikalauja nemažai išlaidų. Kas – valstybė ar privatus rėmėjas – finansuoja jūsų misiją?

A.Žemaitis: – Didžiąją dalį ekspedicijų vykdome savo lėšomis. Šalyse, kur lietuviško paveldo nedaug, o kainos nedidelės, tyrimus suderiname

su kelionėmis: tarkime, keliaudami po Kazachstaną, užsukome ir prie paminklų lietuvių tremtiniams (jų ten ne daugiau 10). Tačiau Šiaurės Amerikoje lietuviško paveldo tiek, kad čia reikia vien jam skirti ištisas savaites ar mėnesius ir laiko niekam kitam neliktų. Pvz. 2017 m. per 16 be galo intensyvių dienų aplankėme 303 lietuviško paveldo vietas 11 valstijų (Naujoji Anglija ir Vidurio Atlanto regionai), nuvažiavome ~4500 km.

2018 m. ekspedicija (JAV Vidurio vakaruose) jau truko 25 dienas, aplankėme apytikriai 230 vietų, susitikome su gal 300 žmonių. Todėl šioms “Tikslas – Amerika” ekspedicijoms ieškome finansavimo iš kitų šaltinių, nes skrydžio bilietai, susisie-

je, aplankytume, užfiksuotume (vietos, kurias planuojame aplankyti, jau pažymėtos <http://www.tikslasamerika.lt> lietuviškoje versijoje, tik be nuotraukų/aprašų). Mums svarbu lietuvių bažnyčios (esamos ir buvusios), klubų rūmai, kapinės, žymių lietuvių kapai, lietuviškai pavadintos vietos, lietuvių stovyklos, paminklai lietuviams, pastatai su lietuviškomis detalėmis fasaduose (tarkime, Vyties ar Gedimino stulpais), su lietuviais ar Lietuva susijusios bendrų muziejų ekspozicijos ir kitkas, kas yra, ką galima pamatyti, aplankyti.

Už projekto ribų yra vietos, kur tiesiog gyveno/dirbo lietuviai (projekto apimtis pasidarytų begalinė, jei įtrauktume tai), kilnojami daiktai, privačiuo-

Prie Lietuvos prezidento Antano Smetonos antkapio Klvyvlando kapinėse

se kiemuose esantys dalykai ir pan. Svarbu patekti į lietuviškas vietas, išgirsti jų istorijas. Tam norime susitikti su geriausiai kiekvieną vietą žinančiais žmonėmis. Susitikimai netrunka ilgai – maždaug 1 val.

Lietuviškiausiuose Kanados miestuose (Toronte, Montrealyje, Hamiltone, Wasaga Beach) vyks ir masiniai susitikimai su žmonėmis, projekto pristatymai – kad būtų patogiau, paprastai jie vyks bažnyčiose po Mišių, bet gali ateiti visi. Ten galėsite užduoti klausimus, pateikti daugiau informacijos. Galima prisidėti ir finansiškai – paremti per *Paypal*, *Patreon* ar pinigais. Tačiau suprantame, kad vieni žmonės nori prisidėti, tarkime, žiniomis ir patarimais, kiti – pinigais, tretį – svetingumu, ketvirtį – savo laiku.

Niekada neprašome iš žmogaus kitko, nei jis pasiryžęs duoti – kiekvienas pats pasirenka, kaip prisidėti. T.y., jei susitikime pakalbėti apie lietuvių klubą, kurio vadovas esate, tikrai susitikimo metu neprašysime lėšų, nakvynės ar kitokios pagalbos: tik jūsų žinių apie klubą, galimybės ten užėti, nufotografuoti patalpas, lietuviškesnes detales.

TŽ: – Kuo galėtų prisidėti Kanados lietuviai prie jūsų šio rudens paieškų sėkmės?

A.Žemaitis: – Svarbiausia – informacija. Jei žinote daugiau vietų nei mes – praneškite, kad, kol būsime Kanado-

se kiemuose esantys dalykai ir pan. Svarbu patekti į lietuviškas vietas, išgirsti jų istorijas. Tam norime susitikti su geriausiai kiekvieną vietą žinančiais žmonėmis. Susitikimai netrunka ilgai – maždaug 1 val.

Lietuviškiausiuose Kanados miestuose (Toronte, Montrealyje, Hamiltone, Wasaga Beach) vyks ir masiniai susitikimai su žmonėmis, projekto pristatymai – kad būtų patogiau, paprastai jie vyks bažnyčiose po Mišių, bet gali ateiti visi. Ten galėsite užduoti klausimus, pateikti daugiau informacijos. Galima prisidėti ir finansiškai – paremti per *Paypal*, *Patreon* ar pinigais. Tačiau suprantame, kad vieni žmonės nori prisidėti, tarkime, žiniomis ir patarimais, kiti – pinigais, tretį – svetingumu, ketvirtį – savo laiku.

Niekada neprašome iš žmogaus kitko, nei jis pasiryžęs duoti – kiekvienas pats pasirenka, kaip prisidėti. T.y., jei susitikime pakalbėti apie lietuvių klubą, kurio vadovas esate, tikrai susitikimo metu neprašysime lėšų, nakvynės ar kitokios pagalbos: tik jūsų žinių apie klubą, galimybės ten užėti, nufotografuoti patalpas, lietuviškesnes detales.

Nukelta į 5-ą psl.

Lietuviško paveldo paieškų žemėlapis

Aut. ntrs.

“Tikslas – Amerika”

Atkelta iš 4-o psl.

Visi prisidėjusieji – nesvarbu, informacija, pinigais, savo laiku ar svetingumu – bus paminėti “Tikslas – Amerika” puslapyje. Pavyzdžiui, 2018 m. pagalbinkai ir rėmėjai yra čia: <http://map.truelithuania.com/en/authors-of-the-map-mid-west-2018/>. Tai tokia virtuali padėkos lenta.

Jei norite prisidėti ar pakalbėti, rašykite augustinas.zemaitis@gmail.com.

TŽ: – Kokį didžiausią atradimą, Jūsų nuomone, patys sau esate padarę savo paieškų kelionėse, kas labiausiai nustebino?

A.Žemaitis: – Kai esame aplankę kokius 800 lietuviško paveldo vietų, tų atradimų labai daug, sunku juos lyginti. Yra tokios “supervietos”, įdomios ne tik lietuviams, pribloškiančios grožiu, didybe. Kai kurios net geriau žinomos ne lietuviams, kai kurios įrašytos į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą ar architektūros knygas. Tarkime, Myriaus ir Nesvyžiaus LDK pily Baltarusijoje, ar Čikagos Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčia (jai mažai lygių ir Lietuvoje, ir Čikagoje), ar Pitsburgo universiteto lietuviška auditorija, ar Kenebunkport lietuvių vienuolynas-kurortas Meine (aprašytas “Lonely Planet”) ir t.t. Smagu jas “ištraukti į dienos šviesą”, bet bent jau pradinė informacija apie tokias vietas yra (gal tik nelietuviška, nepilna), mes jų visai “nuo nulio” neatrandame. Tačiau jei ne mes, apie jas žinotų gėrokai mažiau kas, ypač Lietuvoje ar toliau esančiuose miestuose.

Tada yra lietuviams labai svarbios vietos, kurių niekas nežino. Tai jau tikri atradimai, į kuriuos reikia įdėti darbo. Pvz. radome, kur Pensilvanijoje išleistas pirmasis pasaulyje lietuviškas romanas, taip pat įvairių žymių lietuvių kapus, kurių net daugelis tuose miestuose gyvenančių lietuvių nežinojo.

Paskui yra visokios “žavios smulkmenos”, kurios itin traukia žmones domėtis mūsų projektu, lietuvišku paveldu. Gal jos nerimtos, bet įdomios dėl už jų slypinčių neįtikėtinų istorijų. Pvz. Čikagos lietuvių kapinėse palaidotas pasaulinio garso imtynininkas Maurice Tillet, Šreko prototipas – nes turėjo lietuvi trenerį, abu mirė tą pačią dieną ir palaidoti viename kape su įrašu “draugai, kurių mirtis neišskyrė”. Arba Spring Valley lietuvių kapinės, apie kurias net visos Amerikos spauda rašė, neva ten vaidenasi, ir tos siaubo istorijos žinomos visame regione.

Tada visokios vietos, kurių tiesiog nesitikim, jau esame pripratę prie lietuvių bažnyčių, bet rasti Mičigane lietuvišką sūrinę, kurią paveldės ketvirtoji karta ir sūris gaminamas pagal prosenelės XIX-XX š. sandūros iš Lietuvos atsivežtą receptą, buvo netikėta ir mums.

Prie lietuviško kryžiaus Matas Senkus, 2019 m. birželio 9 d.; (d.) atminimo įrašas lietuvių kalba

Galiausiai vietos, kurios mums patiems itin “brangios” dėl to, kiek pastangų reikėjo įdėti norint jas atrasti. Atminimo lentos “Šiame name gimė Jurgis Mačiūnas”, kabančios Detroite, istorija per ilgą, kad ją čia pasakočiau (galite rasti gabaleliailietuvos.lt). Bet išsiaiškinti ją užtruko ne vienerius metus ir prie to dirbo ne vienas savanoris. Iš pirmo žvilgsnio, kažkoks surrealistinis dalykas – vien lietuvių kalba parašyta atminimo lenta ant atsitiktinio namo Detroit centre, kurią aš pamačiau, atsitiktinai eidamas pro šalį ir jokie vietos lietuviai nieko nežinojo. O juk Jurgis Mačiūnas iš tikro gimė Kaune...

Arba Ledfordo (Ilinojus) lietuvių kapinės, užaugusios mišku ir apleistos, išvartytais antkapiais. Apylinkių lietuviai dar žinojo, kad tokios buvo, bet nežinojo kur, siuntinėjo vienas pas kitą ir pas nelietuvius, kol galiausiai šiaip ne taip radome (jei nebūtume atvykę, po dar 10 metų gal niekas nebebūtų prisiminęs). Po pasivaikščiojimo tuose brūzgynuose dar ne vieną dieną automobilis buvo pilnas erkių... Bet smagu, kad kapinių nuotraukos sukėlė atgarsį – šiemet kiti lietuviai žada važiuoti tų kapinių tvarkyti.

Taip pat visada smagu atrasti lietuvių saugančius žmones, kurie nebūtinai tokie, kokių tikimės. Gali žmogus nekalbėti lietuviškai, būti palikuonis XIX š. imigrantų, bet išsitatuiravęs Vyti ir be galo mylintis Lietuvą, nors joje niekada nebuvo. Arba, pavyzdžiui, JAV yra lietuvių klubų, kur visi nariai – nebe lietuviai (kažkuriu metu pradėjo priimti ne lietuvius ir jie įsivyravo). Tačiau jiems garbė kelti trispalvę, saugoti tradicijas, švęsti Jonines. Be abejo, itin žavu matyti tuos, kurie puikiai kalba lietuviškai, nors užaugo ne Lietuvoje, o Lietuvos istoriją išmano geriau, nei daugelis Lietuvos lietuvių.

Daug vietų mums asmeniškai atmintyje išlieka susijusios su jas kūrusių ir saugančių žmonių istorijomis...

Vilnius - Torontas

El. paštu susirašinėjo Sigina Katkauskaitė

Lietuvių gyvenimo ženklai Thunder Bay

Kanadose platybėse yra nemažai žinomų ir nežinomų lietuvių gyvenimo ženklų. Pokario laikų imigrantai pagal sutartis turėjo vykti ten, kur reikėjo darbininkų – į tolimas miškų kirtavietes, šiaurėje esančias kasyklas ar geležinkelio statybas. Tik vėliau kėlėsi į didesnius miestus, kur būrėsi gausesnės lietuvių bendruomenės. Lietuviai iškeliavo, palikdami tuose kraštuose savo gyvenimo pėdsaką.

Laimos Šeškuvienės nuotraukose - lietuvių buvimo ženklai Thunder Bay (ON).

Kanados įvykių apžvalga

SPALIO 21 - FEDERACINIAI RINKIMAI

Kanados 43-ieji rinkimai į parlamentą vyks spalio 21 dieną. Taip paskelbta po Kanados ministerio pirmininko Justin Trudeau susitikimo rugsėjo 11 d. su Kanados gen. gubernatore Julie Payette. Tą pačią dieną pagal tradiciją, J.Trudeau nurodymu, Kanados gen. gubernatorė Julie Payette sustabdė senojo parlamento darbą. Per ateinančias 40 rinkiminių kampanijos dienų partijų kandidatai ir rėmėjai bandys sudominti rinkėjus savo programomis ir pelnyti jų palaikymą. Kaip rodo apklausos, šiuo metu didžiausios partijos – valdančioji liberalų ir opozicinė konservatorių – pagal populiarumą lygios, nuo jų gėrokai atsilieka NDP. Kiekvie-

nai iš šių partijų teks nelengva užduotis: liberalams po visų nesmagių įvykių su SNC-Lavalin byla, atgauti pasitikėjimą ir toliau vadovauti vyriausybei; konservatoriams įveikti vidinius nesutarimus ir įrodyti, kad jie turi ką pasiūlyti Kanados politiniam ir ekonominiam gyvenimui. NDP ketina sustiprinti savo įtaką parlamente, to paties tikisi ir Žaliųjų partija. Kvebeko bloko partija pasiryžusi atgauti savo turėtą vietą federacinėje politikoje. Naujausiai PPC (People's Party of Canada) partijai, kurią įsteigė buvęs konservatorių partijos veikėjas Maxime Bernier, teks įrodyti, kad jie turi teisę dalyvauti Kanados politiniame gyvenime.

OTAVOJE - ČIABUVIŲ TEATRO PREMJERA

Rugsėjo 11 dieną Otavoje, valstybiniame Meno centre, įvyko čiabuvių teatro spektaklio *The Unnatural and Accidental Women* premjera. Tai pirmasis vietinės kilmės gyventojų teatras pasaulyje. Jam vadovauja 81 metų režisierė Miguel. Teatro spektakliai bus pristatomi anglų, prancūzų ir 10-čia populiariausių čiabuvių kalbų. Talentingiausi šokėjai, dainininkai, lėlininkai, cirko artistai kviečiami iš

įvairiausių Kanados čiabuvių genčių. 2019/20 metų sezonui numatyta 11 spektaklių, iš jų 9 scenarijus parašė ir režisavo moterys. Čiabuvių teatro vaidinimuose atsispindės skaudi rezidencinių mokyklų patirtis, čiabuvių moterų tragiški likimai ir kitos artimos temos. Kanados čiabuviams bilietai į teatrą bus parduodami su nuolaida. Tolimesnė šio čiabuvių teatro ateitis priklausys nuo finansinės sėkmės.

KANADIETĖ LAIMI JAV TENISO PIRMENYBES

Niujorke vykusio atvirojo JAV teniso čempionato („US Open“) moterų vienetų varžybų baigiamajame susitikime 19-metė Kanados tenisininkė Bianca Andreescu (15-oji pasaulio raketė) rezultatu 6:3, 7:5 nugalėjo 37-erių metų amerikietę Sereną Williams (8). B. An-

dreescu „Grand Slam“ turnyro baigiamosiose varžybose žaidė pirmą kartą. Ji tapo pirmąja kanadiete, laimėjusia tokio rango varžybas. Už pergalę B. Andreescu skirta Moterų teniso asociacijos (WTA) vertinimo 2000 taškų ir \$3.85 mln. (JAV) premija.

VASARA PALYDĖTA SU AUDRA

Audra Dorian rugsėjo 9-osios naktį nusiaubė Kanados Atlanto pakrantėse esančias provincijas, be elektros liko maždaug 0.5 mln. būstų ir įstaigų. Prie Kanados Atlanto pakrantės Dorian priartėjo kaip 2 laipsnio stiprumo audra, kurios vėjo gūsių greitis siekė 145 km per valandą. Vėjas išvartė daug medžių, apgadino

elektros perdavimo linijų. Halifax mieste N.Škotijoje nugriuvo statybinis kranas. Šiuo metu dar tvarkomi audros padariniai. Prieš tai Dorian, kaip 5 – aukščiausio laipsnio – audra, negailestingai talžė Bahamas, kur žuvo 44 žmonės. Nepatikrintais duomenimis, dar šimtai žmonių šiuo metu laikomi dingusiais.

KAS PADEDA IR KAS TRUKDO DARBUI

Kompanijos “Accountemps” užsakyta apklausa parodė, kad daugiau kaip trečdaliui apklaustųjų kanadiečių darbingiausia diena – antradienis. Ketvirtadalis darbingiausia diena pasirinko pirmadienį, beveik visi dalyviai pripažino, kad mažiausiai norisi dirbti – penktadienį.

Didžioji dalis (41%) apklausos dalyvių patvirtino, kad jiems darbingiausias laikas –

ankstyvo ryto valandos, 31% mieliau dirba vėlyvais vakarais. Kas labiausiai trikdo darbinę nuotaiką? Nereikalingos pašalinės kalbos, triukšmas įstaigoje, dažni konferenciniai skambučiai, atsitiktiniai el. pašto laiška.

Maža apklaustųjų dalis savi-kritiškai pripažino, kad susikaupti darbui trukdo išmanusis telefonas, teksto žinučių siuntimas ir žinoma Facebook'as.

Parengta pagal Kanados spaudą

GUDIJA

Lietuvos istorijos ženklai kaimynystėje

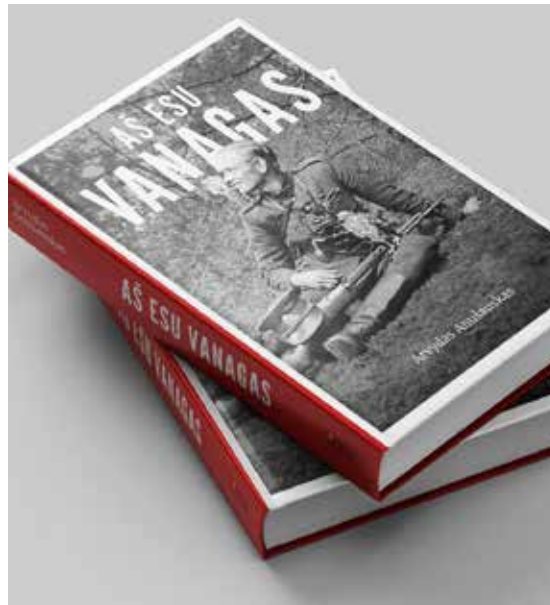
Paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Gediminui Lydoje

JAV

Knygos sutiktuvės
Vašingtone

Rugsėjo 5 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone buvo pristatyta knyga *Aš esu Vanagas*. Knygą pristatė autorius istorikas, visuomenės veikėjas, LR Seimo narys Arvydas Anušauskas

Tai knyga apie Lietuvos partizanų vadą, Lietuvos valstybės vadovą Adolfą Ramanauską-Vanagą. Joje atskleidžiamos sovietinio okupacinio režimo represinių struktūrų operacijų, brutalaus kankinimo, dokumentų apie jį klastojimo bei nužudymo faktai. Knygoje taip pat pasakojama Vanago žmonos Birutės Mažeikaitės-Ramanauskienės istorija. Anot A. Anušausko, ši knyga – tai tyrimas ir mėginimas atskleisti tiek Vanago žmogiškąjį veidą, tiek vestą kovą, tiek ir išgyvenimus, kuriuos jam teko patirti patekus į KGB rankas. Renkant medžiagą ir rašant knygą autorius konsultavosi su įvairių sričių specialistais, medicinos specialistais, grafologais ir kt.; papasakojo, kaip buvo renkami istoriniai duomenys. Pokalbyje, kuriam vadovavo gynybos patarėjas Vaidotas Urbelis, taip pat dalyvavo Vašingtone besilankantys Trakų,

A. Anušausko knyga *Aš esu Vanagas*

Tauragės ir Kaišiadorių merai Edita Rudelienė, Dovydas Kaminskas, Vytenis Tomkus bei Šiaulių mero padėjėja Vita Kušleikienė. Renginys organizuotas kartu su JAV Lietuvių bendruomene, rėmėjai: Lietuvių fondas ir JAV LB kultūros taryba. A. Anušausko knygos pristatymai taip pat numatyti Čikagoje, Filadelfijoje, Centriniam Jersey, Niujorke, Hartforde.

LR ambasados JAV inf. ir ntr.

ARGENTINA

Per šimtmetį išsaugota
lietuviybė

Koncertuoja draugijos „Nemunas“ šokėjai

Seniausia Pietų Amerikoje Argentinos lietuvių bendruomenė „Nemunas“ mini 110 metų sukaktį. Visi šios bendruomenės nariai jau gimę Argentinoje, tačiau lietuvių kalbą, valgius ir kitus papročius per šimtmetį išsaugojo, perduodami visa tai savo vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams – jau ketvirtos ir penktos kartos Argentinos lietuviams.

Berisas – 80 kilometrų nuo Argentinos sostinės, Buenos Airių, esantis miestas. Čia, prieš 110 metų įsikūrė pirmoji lietuvių bendruomenė Pietų Amerikoje „Vargdienis“, šiuo metu – „Nemu-

Lietuvių katalikų šventovė Buenos Aires, Argentinoje

nas“. Į Berisą būdavo siunčiama dauguma į Argentiną atvykusių emigrantų, nes čia, tuo metu svarbiausioje Niujorko gatvėje, veikė dvi didelės mėsos įmonės. Lietuviai ir kiti rytų europiečiai, kadangi įpratę prie šaltesnio klimato, būdavo įdarbinami mėsos šaldymo skyriuje. Kasdien į darbą keldavosi šeštą. Šalia namų augindavo ne tik rūtas, bet ir daržoves, turėdavo naminių paukščių. Ir kas savaitę svečiuodavosi vienas pas kitą. Dar viena Argentinos lietuvė Pochi Daskus tikina prisimenanti radijo vėlandėlę, transliuotą rytais: „Visuomet jos klausydavome. Ir tada mano mama, mano tėtis šoka, kai tik groja lietuviška muzika. Jie visuomet šokdavo – namuose, aplink stalą.“

Šiuo metu Argentinoje yra septynios lietuvių bendruomenės. Dauguma jų narių – trečios ar ketvirtos kartos lietuviai, tarpukariu čia atvykusių lietuvių vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai, visi jau gimę Pietų Amerikoje, kalbą ir papročius, o pirmiausia – meilę lietuvių tautiniams šokiams – perėmę iš savo tėvų ir senelių. Dabartinės bendruomenės šventės neįsivaizduojamos be virtinių, kuriuos vadina „varienikiais“, ir kugelio. Tokio, kokį išmokė kepti senieji lietuviai – be mėsos ir iš šiaudeliais tarkuotų bulvių.

Inf.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.60%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.35%
	Nekiln. turto 5 metų 3.85%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 1.00%	Kintančios 0.75%
180 dienų indėliai 1.00%	1 m. term. indėliai 2.30%
1 m. term. indėliai 2.30%	2 m. term. indėliai 2.45%
2 m. term. indėliai 2.45%	3 m. term. indėliai 2.65%
3 m. term. indėliai 2.65%	4 m. term. indėliai 2.80%
4 m. term. indėliai 2.80%	5 m. term. indėliai 3.00%
5 m. term. indėliai 3.00%	

2017 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **12%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **6%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
 Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
 Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
 Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

AKTYVAI VIRŠ 150 MILIJONŲ DOLERIŲ

8% Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

Dalinamės savo istorija

Kanados lietuvių muziejus-archyvas šiemet mini savo įsteigimo ir veiklos 30-metį

Kaip prisimena pirmoji muziejaus-archyvo vedėja istorikė dr. Rasa Mažeikaitė, lygiai prieš 30 metų – 1989-ųjų rugsėjo mėnesį – buvo surengta pirmoji kukli parodėlė dar nebaigtose įrengti muziejaus patalpose. Per šiuos dešimtmečius muziejaus-archyvo kaupimo ir ypač šviečiamoji – parodinė veikla tapo įvairiapuse ir turtinga savo temų įvairove. Tai atsispindėjo ir ši pavasarį muziejaus-archyvo 30 mečiui skirtoje parodoje „Bendruomenė ir paveldas“, pasakojančioje apie Kanados lietuvių bendruomenės dešimtmečius ir kartu apie paties muziejaus-archyvo veiklą. Muziejaus parodos jau tapo ne tik vietinės lietuvių bendruomenės įvykiu, jos tampa ir visos Kanados daugiakultūrio paveldo dalimi, keliauja po kitus Kanados lietuvių telkinius, pastaraisiais metais pasiekė ir Lietuvą. Pasaulio lietuvių dienoje 2018 m. buvo pristatyta Vilniuje, Rotušės aikštėje, šiemet ši paroda irgi pristatoma įvairiose kultūros institucijose. Apie tai pranešė Lietuvos žiniasklaida – „Alko“ bei V.Adamkaus muziejaus-bibliotekos tinklalapiai. Kaip rašoma prezidento V.Adamkaus muziejaus – bibliotekos tinklalapyje, paroda apie Kanados lietuvių bendruomenę buvo atidaryta rugsėjo 3 d. Paminėta, kad renginyje dalyvavo ir savo atsiminimais pasidalino Kanados lietuviai: 1-ojo KLB pirmininko Jono Matulionio dukra Judita

Antroji paroda *Niekada nenuleisti sparnų*, skirta lietuvių Jono Krikštytojo parapijos, Lietuvos kankinių parapijos sukaktims ir kun P.Ažubalio 100-osioms gimimo metinėms, irgi sulaukė didelio susidomėjimo Lietuvoje. Dalios Ažubalienės ir jos šeimos dėka paroda šią vasarą pasiekė Biržus, Punkską ir Seinus (Lenkijoje), vėliau bus perkelta į Kauną, Maironio literatūros muziejų, Panevėžį. Turime dvi kopijas. Reikia padėkoti Biržų „Sėlos“ muziejui, kuris apmokėjo antrosios kopijos gamybos išlaidas.

Trečioji mūsų paroda – *Kanados lietuvių bendruomenės istorija*, kurios turime vienintelę kopiją, šiuo metu yra prezidento Valdo Adamkaus muziejuje-bibliotekoje. Rugsėjo 20 d. ji buvo perkelta į valstybinę M.Mažvydo biblioteką, iš ten į Lietuvos užsienio reikalų ministerijos patalpas.

– **Kodėl taip domimasi išeivijos gyvenimu ir patirtimi?**

– Manau, kad šiemet paskelbti Pasaulio lietuvių metai paskatino atvirumą, norą sužinoti daugiau apie išeivijos gyvenimą, geriau pažinti ir suprasti tautiečius.

Kun.P. Ažubaliui skirta paroda Lietuvoje tikriausiai buvo savotiškas atradimas. Dėl suprantamų priežasčių lig šiol iš Lietuvos kilusio kuni-

Estijoje, Taline, festivalyje ESTO su dideliu pasisekimu pristatyta bendra Kanados baltiečių paroda „Sharing Our Stories. Baltic diaspora at Home in Canada“ sulaukė tūkstančių lankytojų

(Matulionytė) Čuplinskienė ir vaikai Rimas Čuplinskas, Milda Julija Danytė, VDU Lietuvių išeivijos instituto istorikas Giedrius Janauskas. Atidarant parodą, prisiminta Kanados lietuvių bendruomenės istorija ir jos veikla bei parama, atkuriant Lietuvos nepriklausomybę.

Su kokiomis mintimis žinias apie keliančias parodas pasitinka Kanados lietuvių muziejaus-archyvo Toronte administratorė ir šių parodų kuratorė Danguolė JUOZAPAVIČIŪTĖ-BREEN?

– Labai džiaugiamės tokiu susidomėjimu. Pačią pirmąją mūsų parodą *Sharing our Stories*, kartu su latviais, estais ir Baltijos vokiečiais parengtą prieš trejetą metų, matė jau tūkstančiai žmonių. Turime pagaminę dvi šios parodos plakatų kopijas. Mūsų pirmoji kopija iškeliauja į Niujorką, rugsėjo mėnesį ji bus atidaryta Estų Namuose. Antroji kopija yra Estijoje, buvo parodyta Taline ESTO festivalyje, kur ją aplankė 12,000 žmonių. Estijoje, atrodo, paroda užtruks ilgiau, nes didėja susidomėjimas ir atsiranda naujos organizacijos, kurios nori priimti šią parodą. Spalio mėnesį ji bus atidaroma Tartu universitete, Kanados studijų konferencijoje. Vėliau persikels į Latviją, Rygą, iš ten – galbūt ir į Lietuvą. Parodos tekstai tik anglų kalba, bet, atrodo, tai nėra kliūtis susipažinti su parodytomis istorijomis.

go veikla ir gyvenimas jiems buvo nežinomi. Mūsų paroda atskleidė, kokie šios asmenybės nuopelnai lietuvių visuomenei ir Bažnyčiai, koks svarbus jo darbų palikimas, kaip mus jungia kunigo palikti pėdsakai ir Lietuvoje, ir Kanadoje. Todėl labai gera, kad šiuolaikiniai elektroniniai ryšiai leidžia dalintis visiems svarbia istorija, nežiūrint nuotolių.

– **Užsukus į muziejų-archyvą matosi, kad darbai nesibaigia?**

– Kol parodos keliauja, ant mūsų darbo stalų ir kompiuteriuose – nauja paroda, kuria norime prisidėti prie vienintelio Kanadoje lietuviško laikraščio *Tėviškės žiburiai* leidybos būsimo 70-mečio minėjimo lapkričio 2 d. Tai nuostabi proga atrasti patiems, parodyti ir pripažinti, kokią reikšmę Kanados lietuvių visuomenės gyvenime turėjo *Tėviškės žiburiai*. Parodoje *Atspindžiai* norime atskleisti, kaip laikraštis visiems laikams įamžino Kanados lietuvių visuomenės žmones ir jų darbus, įvykius, vertybes, kūrybą. Archyvuose tiek daug medžiagos, pamokomų dalykų, kad mums nelengva atrinkti ir parodyti svarbiausius. Tikiuosi, kad pavyks, ir lankytojai, pažiūrėję šią parodą, pajus, koks svarbus lietuviškas spausdintas leidinys išeivijos gyvenime.

Ačiū už pasidalijimą savo mintimis Kalbėjosi Sigina Katkauskaitė

RCU
CREDIT UNION

PRISIKĖLIMO KREDITO UNIJA
Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400

www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.60%
1 metų	2.30%
2 metų	2.45%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	2.30%
2 metų	2.45%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00
Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00
Penktadieniais 9:30 - 7:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:30

ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3
Tel. 905-566-0006

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:30 - 12:30

YPATINGAS PASIŪLYMAS

RCU BŪSTO PASKOLA

1.99% 1 metams

2.50% 1 metams

uždara su nekilnojamojo turto paskoloms drausta

uždara su nekilnojamojo turto paskoloms

- Taikoma tik naujoms nekilnojamojo turto paskoloms
- Dėl tikslesnės informacijos susisiekite su mumis

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

GIC

PASIŪLYMAS GALIOJA IR
TFSA, RRSP ir RRIF
investicijoms

1 metams **2.50%**

TIK NAUJIEMS ĮNAŠAMS

INDĖLIAI APDRAUSTI
IKI \$250,000

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Waterside
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3

Patogus ir nemokamas mašinų pastatymas

www.watersidedental.ca Tel. 905-271-7171

Pasitinkant 150-ąsias Juozo Tumo Vaižganto gimimo metines 2019-ieji Lietuvoje paskelbti Vaižganto metais

Rašytojas kun. Juozas Tumas-Vaižgantas

Juozas Tumas-Vaižgantas (1869 m. rugsėjo 20 d. Maleišiuose, Svėdasų valsčius – 1933 m. balandžio 29 d. Kaune) – Lietuvos rašytojas, spaudos darbuotojas, literatūros istorikas, kritikas, visuomenės veikėjas, pedagogas, kunigas. Vienas iš ryškiausių XX š. tautinio atgimimo veikėjų ir šiuolaikinės lietuvių kultūros reikėjas, kritikas ir literatūros istorikas, palikęs mums gausų kūrybos pluoštą. Žymiausi Vaižganto kūriniai – *Pragiedruliai*, *Nebylys*, *Dėdės ir dėdienės*. Kūriniais temų ir medžiagos jis ieškojo savo vaikystėje, šeimos ir kaimo aplinkoje, gimtinės apylinkių vaizduose.

<...>Kiekvienas rašytojas savaip ateina į literatūrą. Vaižgantui ateiti į literatūrą padėjo publicistika, plati visuomeninė veikla. Ne kartą teko vartyti ir rašytojo laiškus. Viename iš jų rašoma: „Ir tapau savosios, lie-

tuviškos visuomenės tarnas, dar daugiau – jos vergas. Kur tik kas man liepė eiti, ėjau, bet tik visuomenės labui. Dirbau be atodairos. Liepė būti kunigu, kad galėčiau likti savo krašte, esu, liepė būti žurnalistu, buvau, liepė būti politikos veikėju, diplomatu, revoliucionieriumi – buvau. Liepė „profesorauti“, profesoriavau“. Tai nesavanaudiško tarnavimo visuomenei, tautai, valstybei pavyzdys.<...>Siekdamas kurti „vieningą tautinę kultūrą“ ir kūryba siekė parodyti lietuvių ėjimą į kultūrą, kovą dėl jos ir kūrimą. Jis įsitikinęs, jog žmogus su tauta surištas tvirčiausiais ryšiais: „Ir tapau savosios visuomenės tarnas“. Ir kunigystei, kurią pasirinko laisvai apsisprendamas, Tumas buvo ištikimas. Be to, rašytojas platinė uždraustą lietuvišką spaudą, leido, redagavo laikraščius, rūpinosi telkti bendram darbui ir kunigus, ir pasauliečius. Rašytojas visada gynė asmenybės laisvę. Jis – didžiausias mūsų tautininkas, gyvenęs tik Lietuvoje ir Lietuvai. Gražiai skamba rašytojo žodžiai: „Kone nuo pat kūdikio lopšio ir iki patsenosio lazdos aš nieko tiek konkrečiai nemylėjau, deja, nei paties pono dievo, prisipažįstu, nors ir be to prisipažinimo visiems

tai aišku, kiek slieko širdžia tą velėną, po kuria aš, štai, jau septintą dešimtį metų landžioju. <...> Vyžota, lopyta mano Lietuvėlė, bet – mano. Lininiai, arielkininkai, mėšluočiai, dažnai padlecai tie lietuviai, bet – mano broliai“. Rašytojas daug ką mylėjo, buvo žmogus iš meilės, mylintis. Ir apie kūrybą jis išsakė savo nuomonę: „rašyti – tai duoti ką nors nauja dvasiška. Ten yra kūryba, kur siela pareiškia gyvasias sudėtines savo minties ir jausmo dalis, kurios sminga kitiems į sielas ir jas gaivina“.

(D. Žuromskienė. *Per juostą – į širdį*, www.alkas.lt)

Rašytojas su mylimu šuneliu Kauku

Maironio literatūros muziejaus archyvinės ntrs.

Vaižgantas

Ištrauka iš romano *Pragiedruliai*

Vaidai iš gimtojo lizdelio . Napalys darbus dirba

<...>Eina į šv. Joną. Pats malonus laikas, šilta. Napalys, kaip ir kiti žmonės darbininkai, baltuoja vienais marškiniiais. Dirvos stovi javų mūru. Pievelės, paantvalniai, ežios, – visa, kas tik buvo plūgu nepaliesta, storai užsinešę tarpia žole. Napaliui rodos, tai vienas pačių angelų sudarytas bukietas. Pačiais pažemiais duknomis paklota storai, tirštai sužėlusi pievažolė lyg tankia eželine vilna avikailis. Tai kur gražiau, neg kai žmonės susidaro kreželį puikių puikiausių žiedų, o pakloja jiems – rudų samanų. Nevaizdi ta pievažolė, bet ji tikroji gyvulių sotis. Lyg artojų darbo vaisiai – visai valstybei. Aukščiau iš tankyno linksmai kiša raudonas ar baltas savo galvelės sveikatingi dobilai ir atsidėję klauso, kaip pašnibždomis šneka gretimieji jų kaimynai – skeltaširdžiai žvaginiai, anksti pražystantys, greit ir vystantys. Padžiūvusių, visą laiką nenukrentančių širdelių kankalėlių kekės žvanga bet vėjeliui papūtus. Napalys stebisi, kaip tai visų kraštų lietuviai galėjo pajusti žolę – „žvangant“: aukštaičių – žvangučiai, žemaičių – žvaginiai. Juk žvanga tik metaliniai daiktai. Napalys tiria kiekvieną augmenėlį skyrium – nė vienas nežvanga, o brendi per juos, vilkdamas kojas, žvanga sausu ir balsiu balsu. Jis prikrenta prie žemės, vėjeliui pučiant, ir aiškių aiškiausiai girdi visą

pievą – skambant. Taip, lietuvių esama muzikalių: žolė turi savo metalinį balsą. Į pačią viršūnę pasistiepi pilnagrūdžiai kmynai, šluotabarzdžiai šiukštai, smilgos, drebančios ašarėlės. Čia pat ir karčiasultės neėdamos geltonosios. Jų smulkūs, retai ant kėstų šakelių išmėtyti žiedeliai, nors geltonuoja skaisčiai, tačiau nėra akim malonūs. Pikta ant jų užgyvulėlius, kam jiems skanių skanesnį pašarėlį apkartina. Geltonosios – lyg atkaklus nenaudėlis. Visi jo nekenčia. Visi į jį neprietelingai žvilgsi. Gi jis išsižergs negražiai, įsispręs plačiai ir stovi lyg tyčiodamos: – Ir ką gi man padarysite? Aš noriu nuspjauti ant visos gražios jūsų sutartinės! Stovėsiu, veisiuos ir dar jus nukalėsiu... Nukalėti nenukalės: per reta šakelių, per skysta lapelių. Bet savo žiedu iš tolo žiūrintiems tikrai uždengia visų kitų varšų įvairybę. Ir sakoma: pieva geltonuoja, ne marguliuoja. Napalys šiomet rengias anksti nukirsti pašvenčius, kol geltonosios neišbėrė savo sėklių. Sako, bene bus jų kitą vasarą mažiau. Rengias naikinti. Gi kol yra, laimina ir jas, džiaugias ir jomis. Niaugi Dievas be reikalo būtų jas padaręs? Gal ir jų reikia gamai varšų, sudarant vieną ištisą Dievo bukietą – pievą. Gi kuo geresnės už geltonąsias taip pat geltonos jaučio burbuolės? Nebent kad jų žiedai didesni ir ne tokie skysti. Arba stabariai arkladiančiai. Jų, kad ir negardžiai, nesuėsi – tokie mediniai. O šaknį dėlto leidžia storą, stačiai gilyn, – tikra ažuolo karikatūra. O sausų pelaziedžių – ištisos šluotos. Daug jų čia reikia! Ar nematėt! Kas kita vikiai, žirnikai, įvairiažiedžiai vijoklių varpeliai ir tūkstančiai kitokių žiedų ir sausažiedžių. Jie ir pasižiūrėti

gražūs ir įdomūs, ir suėsti gardūs, ar jie būtų žali, ar džiovinti. Be jų ir pats Dievo bukietas būtų panašus į prastos sodietės sudarytą: prisiskins iš darželio vienų žiedų, tų pačių didžiųjų, pačių skaisčiųjų, kietai sudarys iš jų vieną avingalvį, ir nebegražu. Per daug. Lyg kad sukrelio perdėtumei į miešimą. O perdėliosi juos lapais ir šakelėmis – nors Švenčiausiajai Panelei ant aukuro statyk. Napalys gyrė teosofus bent už tai, kad jie akylai ir ausyli, kad mato, kad jaučia gamtoje dievybės apsireiškimą. Pievai žydint, Dievo kilimu marguliuojant, einant parėja, Napalį taip pat ėmė noras nusiimti kepurė ir keliauti neapdengta galva; tiek čia dailės turto, tiek grožio, kad net akys iš kaktos sprunka, kad net nebesižina, ko geriau beprisžiūrėti. Pavasarį Napalys rūpestingai taikino vaikščioti vien tik išmindžiotomis vietomis, kad be reikalo nenuskaudus želmens. Dabar tyčiomis drąsiai, nemandagiai brenda; brenda, kur tik tankiau ir aukščiau. Jis dabar nori apsibrusti grožiu, kaip girtuoklis apsigeria alkoholiu. Atsistos – žolė jam siekia kuone ligi juostai. Ir jam rodos pats esąs viena dalelė to Dievo bukieto: tulipanas, narcizas, skiauterė, karaliaus lazda ar kitas kuris ilgastiebis žolynas. Jam rodos, tasai bukietas be jo nebūtų gražus, kad ir turtingas, kaip neesti gražus bukietas be šiukštų barzdų ir kitokių smilgų. Atsiguls ir tyčia vartos ritinėjus, norėdamas visais pajautimais justis pievos gauruotumą, ne tik akim žiūrint, kojom braidant, dar šonais, nugara gulint ir ausim klausant. Tai kas, kad liks šliuožė arba guolis? Juk visą tą gražybės platybę apvaizdas

patiesė jam, žmogui, idant regimuose daiktuose pažintų jų Sutvėrėją, kurs neregimas yra. Tai kas, kad palaužta žolėlė gali nebeatsikelti? Jis dabar toks turtingas, tiek visa ko pilnas, ypač vilčių, kad drąsiai gali tame dalyke perdėti. Sakykite, koks žemės karalius guli ant tokio kilimo? Koks audėjas, artistas dailininkas išaus jam tokį kilimą? Napalys junta, kaip skaudžiai plečiasi džiaugsmu jo širdis ir pučiasi šnervės. Junta, kaip pats auga, auga, didėja, perauga pačius karalius, ir nevadina savęs megalomanu: bene jis ne tikras gamtos karalius? Prisdžiaugęs akim, Napalys dabar nebe svajoja, nebe teosofuoja, tik klausos. Iš niekur nesiskverbis joks balsas, nei gyvulių, nei žmonių, nei kelio tekinių. Ką girdi, girdi iš pat gamtos augmenyno. Girdi, kaip palenktas stiebas stojas, iš tankyno veržias; lyg žmogus, bažnyčios spūstyje prieš Dievo Majestotą priklaupęs ir vėl mėginąs atsistoti, išsitiesti. Girdi augmenų šneką maldą: š š š š š... be galo. Tai poterėlių kalba. O štai ir giesmė liaupsina. Ima čirkšti tūkstančiai žiogelių. Napaliui rodos – milijonai. Tačiau ėmęs sekti, kurgi jie sustoję sparnelius trina ir tokį didelį balsą padaro, nieko nepamato. Ir ima jam rodytis, jog tai visai ne gyvūnėliai čirškia, tik pati žemė skamba: gamta ne tik Dievo kilimas, bet ir Dievo koncertas. Balsus balsus žiogelių smuikavimas. Vis dėlto Napalio ausys sugaudo ir kitokias gaidas. <...> Ai, kaip graži Lietuvos pieva apie šv. Joną! Ir visa tai reikia nukirsti...

Draugaujame su knyga

Toronto lituanistinės Maironio mokyklos vaikų mintys apie skaitytas knygas

„Antrosios klasės bibliotekoje yra daug įdomių knygų. Vaikams labiausiai patinka gražiai iliustruotos pasakos. Mes skaitėme pasakas namuose ir klasėje. Mes išmokome deklamuoti eilėraščių *Mūsų knygelės* ir dainą *Naujienos*. Pasakos vaikus moko atskirti gerį nuo blogio, leidžia pabūti stebuklų šalyje, – rašo buvusi šios klasės mokytoja Birutė Degutienė mokyklos metraštyje „Nespręsk apie knygą iš viršelio“.

Mokytoja B. Degutienė (pirmoji d.) ir jos padėjėja E. Zubrickaitė (paskutiniai k.) su rašinių ir piešinių autoriais, tuometiniais antraklasiais

Prisiminkime mums gerai žinomas pasakas kartu su mažaisiais skaitytojais, kurie ne tik rašo apie savo įspūdžius, bet ir piešia.

Nerija Augutis – (Aukso obelis)

Šita pasaka mokina būti darbščia ir mylėti gyvūnus. Man nepatiko nedraugiškos šeimninės dukterys. Man patiktų turėti auksinę obelį. Pasaka taip pat mokina nemeluoti ir būti teisinga.

Vytė Fox – (Pasaka apie žvejį ir auksinę žuvelę)

My favourite part of the book was the pictures. The fish was very powerful.

Evutė Ligda – (Kakė Makė ir Netvarkos nykštukas)

Linus Žutautės knyga yra apie mergaitę, kuri nemėgdavo tvarkytis. Visą dieną Kakė Makė žaisdavo su žaislais, bet vakare nenorėdavo jų sudėti į vietas. Vieną vakarą, kai Kakė Makė nuėjo miegoti nesusitvarkiusi, atėjo Netvarkos nykštukas ir paėmė visus jos žaislus. Kakė Makė turėjo kopėčiomis lipti į mėnulį ir atlikti tris Netvarkos nykštuko užduotis, kad atgautų savo žaislus.

Olivija Neimanaitė – (Eglė, žalčio pati)

Man nepatiko, kad žaltys žuvo. Man patiko, kad Eglė pagimdė keturis vaikus. Aš išmokau, kad žmonės ir gyvuliai turėtų elgtis maloniau vieni su kitais.

Viktorija Patkačiūnaitė – (Vilkas ir septyni ožiukai)

Aš skaičiau pasaką „Vilkas ir septyni ožiukai“. Man ši pasaka labai patiko, nes mama – ožka išgelbėjo ožius iš vilko pilvo. Paskaičiusi pasaką, dar kartą pamąsčiau, jog negalima niekad atidaryti durų svetimiams žmonėms, kai mamos nėra namie. O ožiukai nepaklausė ir atidarė.

Aleksas Reed – (Kelionė į pasaulio kraštą)

Man patiko šarka ir jos būgnas. Man patiko žvirblis ir jo dūda. Man patiko peteliškės. Ši pasaka parodė, kad ne visada reikia sekėti kitą.

Justė Ross – (Lapė gudragalvė)

Man patiko, kaip lapė apgavo vilką. Man irgi patiko, kai lapė išbarstė žuvis. Man buvo liūdna, kai nutrūko vilko uodega.

Melisa Strumkis – (Pelenė)

Man labai patiko, kai Pelenė pavirto princese. Dar man patiko, kai krikštamotė moliūgą pavertė vežimu ir peles – arkliais. Man patiko, kai princesė šoko su karaliumi. Man patiko, kai Pelenė tapo karaliene

ir padėjo vargšams ir nuskriaustiems vaikams. Man nepatiko, kai sesės juokėsi iš Pelenės ir neleido eiti į puotą. Man nepatiko, kad ji turėjo viską valyti ir gaminti maistą.

Skaistė Strumkis – (Vilkas ir siuvėjas)

Man patiko, kai siuvėjas nukirpo vilkui uodegą. Man patiko, kai visi vilkai nukrito. Man nepatiko, kad daug vilkų užsimušė. Pasaka moko, kad miške nesaugu, ten yra vilkų.

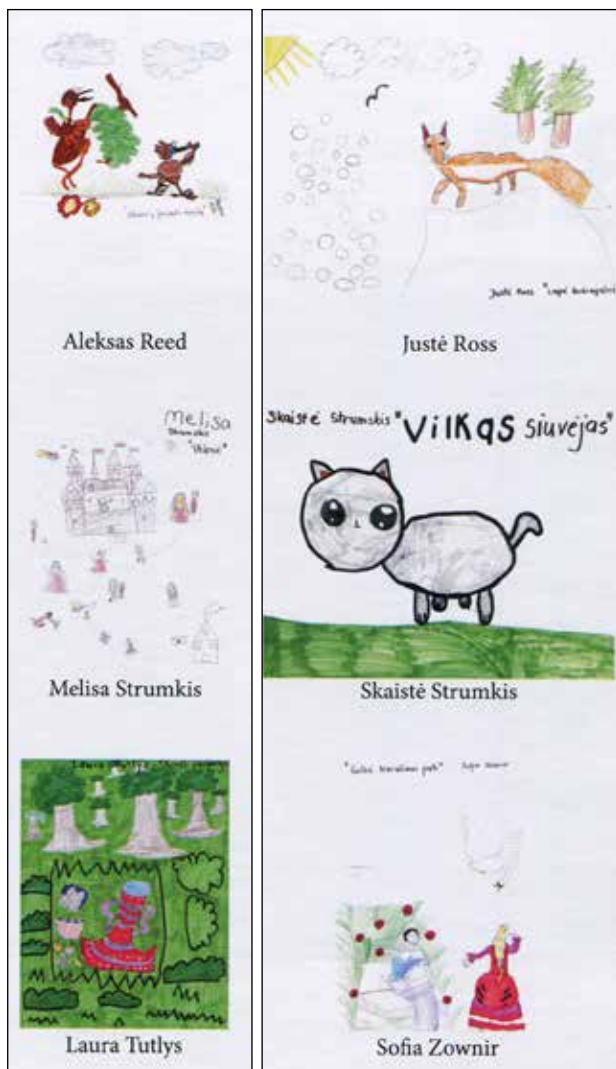
Laura Tutlys – (Avinėli, pasipurtyk)

Man pasaka patiko todėl, kad moko mus nemeluoti ir nevogti. Man patinka avinėlis ir jo purus kailis. Man patinka gervė ir jos geri darbai.

Sofia Zownir – (Gulbė, karaliaus pati)

Pasaka „Gulbė – karaliaus pati“ yra gražiai iliustruota. Man patiko, kad gulbė atvirto į karalienę ir visi laimingai gyveno. Piktoji ragana daugiau neskriaudė mažo sūnelio. Pasaka išmokino, kad gėris visada laimi.

Palinkėkime jiems, kad draugystė su knyga stiprėtų, plačiau atvertų jiems kalbos ir išminties lobius.

Special Offer!
2.50%
1 metų GIC*

2.55%
with
Bonus Code
"RUGPJŪTIS"

*Promotion applies to new deposits coming from other financial institutions only. Not eligible for Parama's Member Profit Sharing program. Bonus offer available for a limited time and GIC promotional rate may change at any time. Deposits are automatically insured by the Financial Services Regulatory Authority (FSRA), formerly the Deposit Insurance Corporation of Ontario (DICO) to a maximum of \$250,000.

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1 metų 2.30%
1 metų 2.30%	2 metų 2.40%
2 metų 2.40%	3 metų 2.50%
3 metų 2.50%	4 metų 2.60%
4 metų 2.60%	5 metų 2.70%
5 metų 2.70%	1 metų iškeičiamas 1.75%
	1 metų JAV dolerių 1.25%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.20%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	3.70%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.70%
1 metų	3.50%
2 metų	3.60%
3 metų	3.70%
4 metų	3.80%
5 metų	3.90%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **4.60%** ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.tevizib.com

A.a. Antanas Kmieliauskas

Rugpjūčio 31 d. po ilgos ir sunkios ligos užgeso žymus grafikas, tapytojas, neprilygstamas freskos kūrėjas ir skulptorius Antanas Kmieliauskas (1932.III.8 – 2019.VIII.31)

Gimė Antanas 1932 m. Alytaus rajono Olendernės kaime. 1940-1944 m. mokėsi Butrimonių pradinėje mokykloje. Vėliau tęsė mokslus Jiezno progimnazijoje, Butrimonių vidurinėje mokykloje, Kauno vidurinėje dailės mokykloje. 1951-1957 m. – studijavo VDI. Baigęs institutą dailininkas dirbo pedagoginį ir kūrybinį darbą. Skulptorius sukūrė daugiau nei 60 granito skulptūrinių paminklų (iš jų 9 – Italijoje), nutapė freskas „Lietkoopsajungos“ rūmuose Vilniuje, Kauno „Vilties“ vaistinėje, Taikos Karalienės šventovėje Klaipėdoje, Rainių kankinių koplyčios lubose (už šį darbą apdovanotas Lietuvos valstybine premija). Sukūrė 420 knygžen-

klų, nutapė aliejumi apie 100 portretų, kt. paveikslų (Vilniaus Šv. Kazimiero šventovėje „Kristaus prisikėlimas“, „Šv. Kazimieras“, „Šv. Ignacas Lojola“, „Šv. Andrejus Babola“), freską „Vilniaus universiteto mokslininkai jėzuitai“ (1996), freską „Maldžio“ kupolas (1999), paminklą M. Vainilaičiui Varėnos kapinėse. Piešė iliustracijas Lietuvos partizanų laikraščiams, leistiems Dzūkijoje (1949-1952).

Išrado ir išstbulino originalią spalvotos grafikos techniką. Už šia technika nutapytus ekslibrius apdovanotas keliomis premijomis tarptautinėse parodose. Apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio

A.a. Antanas Kmieliauskas (1932.III. 8 – 2019.VIII.31)

kryžiumi (2007), Benedikto XVI Popiežiaus Grigaliaus Didžiojo ordinu (2007). Alytaus rajono garbės pilietis (2008).

Kūrybos sritys: „Rožinio kelias“ Guronyse (2006), paminklas žuvusiems Afganistane (2006), paminklas parti-

zanei N. Petkutei Laukuvoje (2008), freska „Knygnešiai“ Bistrampolio dvare (2008). Per pastaruosius 10 metų nutapė daug portretų, pastatė paminklų iš granito.

Inf.

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Vasara mus džiugina įvairiaspalviu žydėjimu, žiedų įvairove. Bet dar labiau žydintys laukų, pievų ir gėlynų augalai vilioja mažuosius sparnuočius. Drugeiui žiedas – patogi poilsio vieta, pačiam mažiausiam paukšteliai kolibriui – saldaus nektaro šaltinis; visiems savi vasaros malonumai...

K.Poškaus ntrs.

Turner & Porter
L Aidotuvijų Namai

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvijų namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

PROPERTY IN LITHUANIA?
For sales, purchases and all related matters

CONTACT
Mr. K. Aleksandravičius.

(416) 239-3829 or
(647) 707-3445

Mūsų keliai...

Lietuvos kankinių
parapijos metinė šventė
Kanados lietuvių katalikų
moterų draugijos 70-metis

Rugsėjo 28 d., šeštadienį

5 v.v. – Mišios – Lietuvos kankinių šventovėje

6 v.v. – pabendravimas, veiks baras –
Anapilio salėje

6.30 v.v. – šventinė programa

7.30 v.v. – vakarienė ir šokiai

Agnė Giedraitytė
– „Agnė G“

Programoje:

lietuvišką, klasikinę ir džiazo muziką fortepijonu gros ir dainuos Merit muzikos akademijos studentė **Agnė Giedraitytė** – „Agnė G“ iš Čikagos, įvairių konkursų nugalėtoja, TV laidų dalyvė.

Šokiuose gros Danos Biskienės muzika

Stalus užsakyti arba bilietus įsigyti galite po Mišių parapijos salėje, taip pat pas Juliją Maksimavičienę **tel. (416) 828-8749**, el. paštu: **jtumelis@gmail.com**.

Kaina programai ir vakarienei – \$60 suaugusiems, \$30 jaunuoliams ir studentams (15-25 m.), \$20. moksleiviams (7-15 m.), vaikams iki 7 m. nemokamai.

Sportas

Rugpjūčio 24-25 dienomis Vasagoje vyko tradicinės beisbolo žaidynės. „Taurus komanda B“ pogrūpyje laimėjo I vietą. Tokią pergalę šiose žaidynėse „Taurus“ laimi jau trečiąjį kartą. Komandoje žaidžia šios sporto šakos entuziastai iš London (ON) ir Kitchener apylinkių

V.Navicko inf. ir ntr.

LABDAROS ŽINIOS

• **A.a. Algimanto Banelio** atminimui aukojo: \$1,000 – *Caddillac Fairview*; \$200 – G.D. Stonkus; \$150 – J. Čuplinskienė ir šeima; po \$100 – Z. Bersėnas-Cers, S.S. Balzekas, N. Liačas, Gačionių šeima, A.B.Spudai; \$75 – R. Kalendra; po \$50 – A. Kalendra, A.V. Bersėnas, E.R.E. Stravinskas, E. Valavičius, R. Rygelis, I. Spudas, G.I.Ross, D.Kalendra, R. Stravinskas, Z. Stravinskas, L. Radzevičius; po \$40 – L. Crawford, G.Matukas, L.Banelis; po \$20 – V. Baliūnienė, J.V. Dzemionai, D.R. Puteris, R.A. Čygas, A. Morkūnas.

• **A.a. Ramos Kalendrienės** atminimui aukojo: po \$200 – G.ir D. Stonkus, K. Garbaliuskas; po \$100 – P. Kazilis, G. D. Sakus, S. Kišonas; \$60 – I. Čuplinskas; po \$50 – A. Kaminskas, I.M. Sungaila, Z. Bersėnas – Cers, D.Smith, D. ir S. Valadka, Prakapų šeima; po \$40 – I. Pivoriūtė, A.D. Pabedinskai, G.Matukas; po \$30 – R. Stravinskaitė, G.L. Gotthans, B. Matulaitis; po \$25 – G.D. Rocca, R.J. Karasiejus; po \$20 – Č.B. Joniai, S. Meiklejohn, S.V. Piečiaičiai.

• **A.a. Elenos Bersėnienės** atminimui aukojo: \$100 JAV – I.Dainora.

• **A.a. Juozo Morkūno** atminimui aukojo: \$50 – Lietuvių Namai.

• **A.a. Julijos Vaitkevičienės** atminimui aukojo: \$100 – I.Kymantienė.

• **Taip pat „Labdarai“ aukojo \$6,000** – K. Kaknevičius; \$100 – M. Zubrickas.

Kadangi lietuvių slaugos namai „Labdara“ nėra pelno siekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą. **Inf.**

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

• Rudeninis naudotų daiktų ir drabužių išpardavimas rugsėjo 27, penktadienį, 10 v.r. - 8 v.v.) ir rugsėjo 28, šeštadienį (10 v.r. - 2 v.p.p.). Kviečiame visus galinčius prisidėti prie ruošos ir daiktų rinkliavos.

ANAPILIO AUKOS

• Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo \$50 I. Jakowich.

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR

Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)

416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Kanados Lietuvių

MUZIEJUS ARCHYVAS

remiamas KLF kiekvienais metais per KLB
Šiais metais KLF paskyrė virš \$43,000

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį
laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Rugsėjo 21, šeštadienį, Gerojo Ganytojo misijoje Wasaga Beach ir rugsėjo 22, sekmadienį, Lietuvos kankinių parapijoje Anapilyje mus aplankys "Tikslas–Amerika" – lietuvių paveldo Amerikos žemyne tyrinėtojai Augustinas ir Aistė Žemaičiai. Po Mišių salėje svečiai papasakos apie tinkluose www.gabalėliaiilietuvos.lt ir www.tikslasamerika.lt rašomą lietuvių paveldo istoriją.

• Kviečiame vaikus ir jaunimą parapijoje ruošti Pirmajai komunijai ir Sutvirtinimui su mokytojomis J. Dzemoniene ir V.Valiuliene. Užsirašykite sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu parapijos raštinėje tel. (905) 277-4320, el. paštu lkankiniai@gmail.com. Pasirengimas prasidės spalio 6, sekmadienį, 10.30 v.r. Mišiomis, po kurių parapijos salėje susitiksime su vysk. Jonu Ivanausku iš Kaišiadorių.

• Visus balsingus nuoširdžiai kviečiame jungtis į parapijos chorą, kuris gieda sekmadieniais 10.30 v.r. Mišiose. Repeticijos vyksta sekmadieniais 9.30 v.r. choro kambaryje.

• Vasagoje Mišios šeštadieniais! Gerojo Ganytojo misijoje Mišios mokslo metų laiku (nuo rudens iki pavasario) vyksta šeštadieniais 2 v.p.p. Po Mišių visus kviečiame į salę pabendrauti prie kavos ir užkandžių.

• Dėmesio! Kadangi rugsėjo 28, šeštadienį, vyks Lietuvos kankinių parapijos šventė, tą savaitgalį Gerojo Ganytojo misijoje Vasagoje Mišios bus rugsėjo 29, sekmadienį, 2 v.p.p.

• Mirusiųjų atminimo ir maldos diena (kapinių lankymas) bus lapkričio 3, sekmadienį. 2 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje švęsime Mišias už visus mirusiuosius.

• Wasaga Beach miesto ir apylinkės Lietuvių būrelis Gerojo Ganytojo misijos kavinėje rengia „Octoberfest“ pobūvį spalio 19, šeštadienį, 3 v.p.p. (po 2 v.p.p. Mišių). Bus šilti pietūs, alaus ir vyno, bingo, linksma muzika. Kaina asmeniui \$15. Bilietus galima užsisakyti pas Jūratę tel. (705) 429-6921 arba Reginą tel. (705) 422-0270.

• Po vasaros atostogų Anapilio autobusėlis sekmadieniais vėl veža iš "Vilniaus rūmų" į Anapilį.

MIRTIES PRANEŠIMAI

• Rugsėjo 5 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti pelenai a.a. Vandos Ručienės, 91 m. amžiaus. Drauge su sūnumi Ričardu, broliu Alfonsu Taciliausku ir seserimi Irena Bartusevičiene su šeimomis bei visais artimaisiais ir pažįstamais ją lydime malda.

• Rugsėjo 6 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Danutė Dervaitytė, 73 m. amžiaus, mirusi Grimsby mieste. Drauge su artimaisiais ir pažįstamais ją lydime malda.

MIŠIOS

• Lietuvos kankinių šven-

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Spalio 25-26 d.d. – naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas; lapkričio 9 d. – parapijos vakariene; lapkričio 30 d. "Mozaika" – tyliosios meno varžytinės; gruodžio mėn. Advento rekolekcijos (data bus žinoma vėliau); gruodžio 8 d. – skautų Kūčios; gruodžio 8 d. – kalėdinės muzikos ir giesmių koncertas; gruodžio 24 d. – Kūčios; gruodžio 25 d. – KALĖDOS.

• Prisikėlimo parapijos vakariene – lapkričio 9 d. Mišios – 4.30 v.v.; 6.15 v.v. – programa; 7.30 v.v. – vakariene su vynu. Meninė programa: „Radio Rez“. Veiks loterija. Bilieto kaina \$60. Bilietai bus platinami nuo spalio 6, sekmadienio, po Mišių parapijos kavinės prieangyje. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

• Pirmosios komunijos registracija ir pamokos prasidės spalio 20 d., 10 v.r. parapijos kavinėje. DĖKUI mokytojai – Rasai Balaišienei už vaikų paruošimą. Registracijos anketas gausite registracijos metu. Pasirengimo Sutvirtinimo sakramentui registracija ir pamokos prasidės spalio 20 d., 10 v.r. parapijos posėdžių kambaryje. DĖKUI mokytojams – Aldonai Bubulienei, Mykolui Slapšui ir Pauliui Sukauskui – už jaunuolių paruošimą Sutvirtinimo sakramentui. Kviečiame visus, galinčius įsijungti ir pagelbėti, ruošiant vaikus ir jaunuolius sakramentų priėmimui.

• Mirties pranešimas – a.a. Adomas Bireta, 91 m. amžiaus, išlydėtas iš Prisikėlimo parapijos šventovės rugsėjo 13 d. Paliko brolių Vytautą (Birutė), dukterėčias Aldoną Bubulienę ir Jūratę Kaknevičienę. Amžiną atilsį duok mirusiajam, Viešpatie.

• Rugsėjo 22, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Peter Alksnį; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; a.a. Ramą Kalendrienę; a.a. Eleną ir Zigmą Tamkevičius; a.a. Stanislovą ir Simoną Abraičius ir jų giminę; a.a. Teodorą Stanulį; a.a. Liudviką ir Mykolą Kuncius; a.a. A. Dragūną; a.a. Nijolę Barysienę; a.a. Klarą Stankus.

• Rugsėjo 29, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Michael Brough; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; a.a. Vladą Vydmantą; už Jonų ir Sidabrų šeimos mirusiuosius; a.a. Joną ir Emiliją Aleksas; a.a. Juozą Balsį; a.a. Ramą Kalendrienę.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Anapilyje) rugsėjo 22, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Justiną Zubricką; a.a. Mariją Lingienę (100 metų progą). Rugsėjo 29, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Justiną Zubricką.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje) rugsėjo 21, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Laimį Mačikūną (I metinės). Rugsėjo 29, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Albertą Ramanauką.

DELHI ŠV. KAZIMIERO parapijos žinios

• Džiaugiamės ir sveikiname naująjį Lietuvos kardinolą – Sigitą Tamkevičių, linkime jam Visagalio palaimos!

• Rugsėjo 14, šeštadienį, mūsų šventovėje pakrikštyta Nikolo ir Melissos Lukošių dukrelė Madelyn Isabela. Sveikiname naująją krikščionę, jos tėvelius, senelius ir visą plačiąją Lukošių bei Tang giminę!

• Šiais metais minime savo parapijos 60 m. gyvavimo sukaktį. Išilmingos šventės pamaldos bus spalio 13, sekmadienį, 11 v.r. Šioje išskilmėje dalyvaus ir Mišias aukos Kaišiadorių ordinaras vysk. dr. Jonas Ivanauskas. Mišių metu giedos Deimantės Grigutienės vadovaujamas "Gintarėlių" rinktinis vienetas. Po Mišių parapijos salėje vyks atitinkama programa, apdovanojimai ir vaišės. Bilietus į vaišes jau galima užsisakyti iki rugsėjo 20 d. pas Teresę Pargauskienę tel. (519) 468-2163 arba el. paštu: pargauskas@hotmail.com. Bilieto kaina – \$20.

• Delhi Šv. Kazimiero šventovėje Mišios aukojamos sekmadieniais 11 v. r.

• Rugsėjo 29, sekmadienį, Mišios aukojamos už Girnių giminės mirusiuosius.

• Spalio 6, sekmadienį, Mišios aukojamos už a.a. Česlovą ir Laimą Senkevičius.

LONDONO ŽINIOS

• Sveikiname kardinolyste apdovanotą arkiv. Sigitą Tamkevičių ir meldžiame jam Dievo palaimos!

• Rugsėjo 1, sekmadienį, Mišios buvo aukojamos Šiluvos Mergelės Marijos garbei, o po Mišių Šilinės atlydai buvo iškilmingai užbaigti parapijos salėje vaišėmis.

• Spalio 6, sekmadienį, Londono lietuviai švęs dvi sukaktis: 70 m. nuo Londono lietuvių bendruomenės įkūrimo ir 55 m. nuo Londono Šiluvos M. Marijos parapijos įsteigimo mūsų naudojamoje Mary Immaculate parapijos patalpose. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. Mišiomis, kurias aukos vysk. dr. Jonas Ivanauskas. Po Mišių bus vaišės parapijos salėje ir pabendraivimas su svečiais. Visus maloniai kviečia Londono LB apylinkės valdyba ir lietuviškos parapijos taryba. Vaišėse bus šventinė programa su lietuviška muzika ir šilta vakariene. Vaišių kaina \$15 suaugusiems, o vaikams iki 12 m. amžiaus – nemokamai. Norintys šioje šventėje dalyvauti prašome iš anksto registruotis Aldonos tel. 519-472-0073.

• Lietuviškos Mišios aukojamos 3 v.p.p. kiekvieną mėnesio pirmąjį sekmadienį: spalio 6, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Algimantą Eimantą.

SAULT STE MARIE

Rudeninis susitelkimas su Mišiomis Sault Ste Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje spalio 27, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą praves kun. Vytautas Staškevičius.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Sveikiname naują kardinolą Sigitą Tamkevičių, kuris vadovavo Gavėnios rekolekcijoms Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijose 2016 m. kovo mėn.

Rugsėjo 4 d. *Tėviškės Žiburių laikraštys* nr. 17-as, 2 psl. yra straipsnis apie Tėvą Joną Borevičių, SJ, su jo nuotrauka, su žinia, kad jis neseniai buvo pagerbtas paminkline lenta Šiauliuose, Lietuvoje, ir su šio pagerbimo nuotrauka. Straipsnyje yra paminėta, kad kun. Borevičius buvo mūsų klebonas 1958-1963 metais, ir kad jis su savo bendražygiais prisidėjo prie 150 žydų išgelbėjimo per II-ąją Pasaulinį karą.

Aušra Geralavičiūtė praneša, kad Montrealio Lietuvių mokyklėlė pradės veikti mūsų klebonijoje rugsėjo 21, šeštadienį, 10.30 v.r. vaikams ir suaugusiems. Dėl registracijos kreiptis į Aušrą el. paštu ausra@sympatico.ca arba tel. 514-770-3439. Taip pat, Baltų menininkų grupė kviečia visus į jų metinę parodą "Viva Vida" galerijoje, Pointe Claire, Que., rugsėjo 26-29 d.d. Atidarymo iškilmė (vernisažas) – rugsėjo 27, penktadienį, 6 v.v.-9 v.v.

Rugsėjo 29, sekmadienį, svečiai iš Lietuvos, teisininkai ir užsienio lietuvių paveldo tyrinėtojai Augustinas ir Aistė Žemaičiai nori susitikti su mūsų parapijiečiais po 10.30 v.r. Mišių mūsų salėje. Jie rodys skaidres apie savo veiklą. Jie yra sukūrę tinklalapius Augustinas.net ir TrueLithuania.com. Žemaičiai dabar lanko visas dabartines ir buvusias lietuvių kolonijas šiaurės Amerikoje, registruodami lietuviško paveldo ženklus. Dalyvaukime visi.

• Rugsėjo 6 d. Palatine, Illinois, mirė Vincas Saulius Gumauskas, 77 m. amžiaus, liūdi žmona Irena Burbaitė-Gumauskienė (kuri gimė ir augo Montrealyje) ir dukra Gail su šeima. Taip pat liūdi Irenos seserys Montrealyje: Vida Burbaitė-Gorienė su vyru Saulium ir šeima, Aldona Burbaitė-Otto su šeima. Užuojauta visiems artimiesiems. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Rugsėjo 9, sekmadienį, parapijos choras sugrįžo giedoti po vasaros atostogų. Kleb. P.Mališka savo ir visų parapijiečių vardu padėkojo chorvedžiui Aleksandrui Stankevičiui, koordinatoriui Jennie Benienei, ir visiems choristams. Svečias br. V.Stumbrys ir Z.Skučas skaitė Mišių skaitinius.

Rugsėjo 29, sekmadienį, mūsų salėje po Mišių svečiai iš Lietuvos lietuviškos paveldo ieškotojai A. ir A. Žemaičiai susitiks su mūsų parapijiečiais.

Spalio 20, sekmadienį, po Mišių tradiciniai parapijos šilti Grybų pietūs. Bilieto kaina - \$20. Bus galima nusipirkti vyno. Pietų pelnas skiriamas išlaidoms šventovės šildymui. Dalyvaukime visi.

Spalio 27, sekmadienį, po Mišių Šv. Elžbietos draugijos rudens (Halloween) lengvos vaišės. **VL**

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

• Rugsėjo 21 d. – mūsų pirmas užsiėmimų šeštadienis mokykloje (Our Lady of Peace mokykloje, 70 Mattice Ave., Etobicoke). Pagal TCDSB nurodymą šiemet pamokos vyks 9.30 v.r.-12 v.d. Susitiksime mokyklos didelėje salėje. Jeigu mokiniai lanko šiemet Ontario provincijos anglų arba prancūzų mokyklą, jie irgi gali registruotis mūsų mokykloje. Reikia registruotis internete iki rugsėjo 13 d. Atspausdinti formas ir jas atnešti į mokyklą pirmą mokslo dieną. Internetinė registracijos forma: <https://www.tcdsb.org/ProgramsServices/SchoolProgramsK12/InternationalLanguages/Pages/Saturday-School-Registration.aspx>

• Parinkite LITHUANIAN -Our Lady of Peace-Saturday-9:30-12:00 noon, užpildykite

formą. Gausite savo el. pašto adrese. Jeigu turite klausimų, rašyti mokyklos administracijai arba ved. L.Puteris – lidija.puteris@gmail.com. **Živilė**

AUKŠTESNIŲJŲ LITUANISTINIŲ KURŠŲ ŽINIOS

Pranešame, kad pamokos prasidės rugsėjo 28 d. Užsiėmimai vyks 9 v.r.-12.30 v.p.p., Our Lady of Peace mokykloje, 70 Mattice Ave., Etobicoke. Registruotis į kursus reikia internete www.tcdsb.org/continuing Dėl papildomų žinių kreipkitės į kursų vedėją Brigita Ručinskienę tel. 416-536-8084 arba parašykite el. paštu rucinskiene@yahoo.ca.

IEŠKOMA auklė 2 metų mokyklai, šeima gyvena Etobicoke. Kreiptis tel. 647-204-0607.